

РИСКОВЕ СИ ПРОБИВА ПЪТ

принцип - задължителен или доброволен

Димитър Желев, изпълнителен директор на „Алианц България Холдинг“

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ ПУЛ ТРЯБВА ДА СЕ ОСНОВАВА НА ДОБРОВОЛЕН ПРИНЦИП

да е 1 млрд., може да е по-малко, а може да бъде и няколко милиарда - зависи от обекта, който се застрахова. Какъвто и да е остатъкът, трябва да се търси участие на презастраховател.

Така че, ако ни питат готови ли сме да участваме в такова сдружение, отговорът ми е положителен. Ние ще участваме със своя дял, колкото ни се падне той. При споменатия по-горе общ застрахователен капацитет от 90 млн. лева нашата част ще бъде около 10 на сто. От останалите застрахователи някой може да иска да участва, друг може да не иска.

Освен това трябва да се определи управляващ съдружник, както е при ядрения пул, или управляващ орган, който ще си изберем. В такива случаи гласовете обикновено са на принципа „една компания - един глас“, а не според участието.

Едва накрая, когато бъдат налице изградената структура и дружествата, които са се обединили, трябва да преценим как ще се предлага застраховката. Моето твърдо убеждение е, че тя трябва да се предлага доброволно.

Много е важно да се знае какви са онези стратегически и нестратегически частни интереси, които този пул трябва да охранява. За голямо съжаление земетресението е твърде рисково катастрофично събитие. Трябва да се знае, че напоследък презастрахователите го избягват, а ако го презастраховат, лимитират отговорността си в България до 50 млн. евро. За другите страни е малко повече. Така или иначе, всичко това създава ограничения.

АЕЦ „Козлодуй“ е презастрахован за 300 млн. евро, което е много добро постижение.

При едно масово катастрофично събитие като земетресение или наводнение акумулацията на щетите може да достигне катастрофални размери. Това е сбор от хиляди малки и няколко по-големи щети. В ЗПАД „Алианц България“ се натрупаха 8,5 млн. лева щети от миналогодишните наводнения, които изплатихме като обезщетения на застрахованите лица. Ако нямаме презастрахователно покритие до 20 млн. евро,

общо взето, нетният ни резултат щеше да бъде по-лош, отколкото е сега. Ние плащаме за презастраховане доста голяма премия. Но колко компании, опериращи на нашия пазар, имат покритие за катастрофичен риск?

Така че сме готови за учредяване на застрахователен пул срещу катастрофични рискове в България. Но по въпроса на какъв принцип да бъде основан, смятаме, че трябва да е доброволен.

Ставките за определяне на тарифата са до 3 промила от данъчната оценка на имотите. Ако знаем колко са данъчните оценки на всички имоти в България и умножим по 3, ще видим каква е общата сума. След това трябва да задължим хората да плащат - понякога и за сгради, които те изобщо не ползват. Кой застраховател би имал застрахователен интерес по отношение на някакъв запустял краварник? Докато към хотел „Шератон“ или към сградата на Министерския съвет би имал.

Държавният фонд за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи трябва да остане, за да гарантира защита на държавните, общинските и частните интереси при настъпване на катастрофични събития.

Никой гражданин няма да е доволен, ако го задължат да плаща определена сума. Ако принципът е доброволен, тогава всеки желаещ срещу сума, равностойна на 3 промила от данъчната оценка на имота му, може да отиде в този пул и да си плати премията. Отделният човек, дружеството, фирмата нека направят своя избор.

Хубавото при застрахователния пул от гледна точка на националния интерес е в това, че максимална част от средствата ще се задържат в България. Ние ще имаме реална оценка по отношение на тарифата и сравнително по-лесно бихме намерили презастрахователно покритие - или чрез брокер, или направо на презастрахователния пазар.

Мисля, че в повечето страни от ЕС подобни пулове са основани на доброволен принцип. Нека не се връщаме към неща, правени у нас в миналото, когато се събираха пари от хората за такава застраховка заедно с данъка за сгради и смет.

Стъпка по стъпка - това е нашата позиция.

НАВОДНЕНИЯТА ПРЕЗ 2005 Г. У НАС - РАВНОСМЕТКА И МЕРКИ

✓ През миналата година водната стихия засегна в по-малка или по-голяма степен 82 на сто от територията на България с население 3 200 000 жители, от които пряко пострадаха 2 000 000 души.

Засегнати бяха 185 общини от 27 области. Кризисно положение бе обявено в 19 области и 47 общини. По време на поройните дъждове бяха евакуирани 14 000 души. Наводнени бяха 70 550 жилищни и стопански сгради. На техническата инфраструктура - пътища, железопътни линии, електро- и водопроводна и кабелна мрежа в наводнените райони, бяха нанесени щети за над 622 349 694 лв. Засегнати бяха 2470 км. пътища, напълно разрушени бяха 219 мостове, а 273 - сериозно повредени. Бяха залети 1 126 974 дка земеделски земи, като бе унищожена селскостопанска продукция за 74 милиона лева.

Борбата с бедствията за запазване живота на населението и устойчивото функциониране на критичната инфраструктура на страната се превърна в част от националната сигурност, поради което правителството отдава голямо значение на този проблем. Потвърждение за това е създаденото ново министерство на държавната политика при бедствия и аварии. Разработена е концепция с дългогодишен срок относно държавната политика в тази област. На 5 февруари т. г. вицепремиерът и министър на държавната политика при бедствия и аварии Емел Етем внесе за обсъждане в правителството законопроект за защита при природни и други бедствия, както и промени в Закона за държавните резерви и военновременните запаси.

На тяхна основа ще бъдат разработени подзаконовни нормативни актове, чрез които да се изгради и създаде необходимият капацитет от човешки, материални, технологически и технически ресурси, необходими за ефективно овладяване на бедствията.

Особено място в политиката на правителството заема изграждането на системи за ранно оповестяване и на системи за космически мониторинг. За тази цел се разработват задания и проекти, които ще бъдат финансирани през 2006 г., включително и чрез програма ФАР. Направени са стъпки за изграждане на единна система за спешни повиквания, а така също за разработване на задание и пилотен проект за изграждане на единна система за управление при кризи на ниво област.

Важна част от борбата с бедствията и аварията е финансовото осигуряване. От целевите средства на бюджета в непосредствено разпореждане на Постоянната комисия за защита на населението при стихийни бедствия, аварии и катастрофи към Министерския съвет за 2006 г. ще бъдат предоставени 110 000 000 лв., като 20 на сто от тях са предвидени за превенция.

✓ 12,3 млн. евро за преодоляване на щетите от наводненията през миналата година ще получи страната ни по Програма ФАР на ЕС.

Средствата ще бъдат използвани за реализирането на проекти в 187 общини, засегнати от проливните дъждове. С част от предоставеното финансиране ще се подсили капацитетът на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии и на Държавната агенция „Гражданска защита“ за предотвратяване и управление на кризи и природни бедствия.

Други 10 млн. евро безвъзмездно ще получи страната ни по финансовото спонсорство по Програма ФАР за 2005 г. Средствата ще са за приоритетни проекти, договорени с Европейската комисия. Те са свързани с индустриалните зони и инициативите за развитие на клъстерите; за укрепване на административния капацитет на полицията и осигуряване на условия за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация в публичната администрация; за укрепване капацитета на Комисията за защита на личните данни; изпълнение на препоръките на директива 2003/54/ЕС в областта на енергетиката, която предвижда създаването на Географска информационна система.

✓ На 13 февруари т. г. Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи отпусна още 4 844 567 лв. за преодоляване на щетите от наводненията през лятото на 2005 г. С тях общият размер на отпуснатите от комисията средства възлизат на над 120 млн. лв.

Комисията одобри проекти за реконструкция на 650 обекта в 22 области. Парите се отпускат за укрепване на диги, почистване на речни корита, ремонт на пътища, улици, болници и училища. 252 440 лв. са заделени за реконструкцията на Държавната психиатрична болница в Карлуково. За възстановяване на Английската гимназия в Казанлък комисията одобри 84 000 лв. 59 000 лв. бяха отпуснати за ремонта на здравната служба в Нови пазар. Шуменската община Венец получава 157 000 лв. за корекция на дерето край с. Венец. За укрепване на дигата на р. Крумовица община Крумовград получава 324 000 лв. 500 000 лв. са заделени и за укрепване на левия бряг на р. Арда в землищата на селата Радово и Долно Черковище.

✓ На 13 февруари т. г. Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи отпусна още 4 844 567 лв. за преодоляване на щетите от наводненията през лятото на 2005 г. С тях общият размер на отпуснатите от комисията средства възлизат на над 120 млн. лв.

Комисията одобри проекти за реконструкция на 650 обекта в 22 области. Парите се отпускат за укрепване на диги, почистване на речни корита, ремонт на пътища, улици, болници и училища. 252 440 лв. са заделени за реконструкцията на Държавната психиатрична болница в Карлуково. За възстановяване на Английската гимназия в Казанлък комисията одобри 84 000 лв. 59 000 лв. бяха отпуснати за ремонта на здравната служба в Нови пазар. Шуменската община Венец получава 157 000 лв. за корекция на дерето край с. Венец. За укрепване на дигата на р. Крумовица община Крумовград получава 324 000 лв. 500 000 лв. са заделени и за укрепване на левия бряг на р. Арда в землищата на селата Радово и Долно Черковище.

Комисията отпусна и 620 000 лв. за монтаж на 10 понтонни моста на мястото на съоръжения, отнесени от пороите. Мостовете бяха предоставени от Франция. Българската страна поема транспортирането и разходите за монтажа им.